

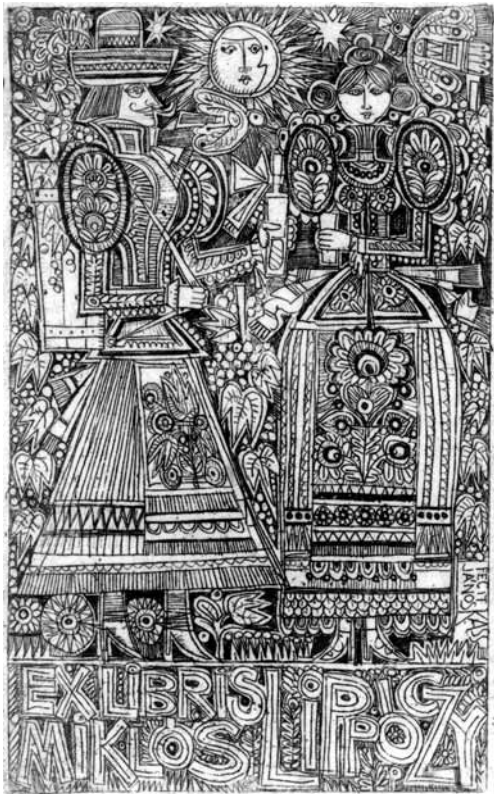
KASS JÁNOS SZÜLETÉSNAPIJÁRA

Szinte hihetetlennek tűnik, de nagy örömünkre élő valóság: a 80 esztendő Kass Jánossal együtt ünnepelhetjük ezt a szép alkalmat, aki a jelenkori magyar, tehát az európai ipar- és kép-

Kass János rézmetszete, C2 (1987)

zóművészet egyik legkiválóbb képviselője, polihisztor, s egyúttal nyugodtan mondhatjuk: „aranykezű” mestere. Bármire is nyúl, bármilyen anyaghoz is fordul, keze munkája nyomán aranyat érő műalkotások születtek és születnek ma is. Mindig új, egyéni stílust mutató, és új irányt jelölő módon tudta ábrázolni a világot, világunkat, s mindegyik művészeti ágban, amivel éppen foglalkozott. Mindig szokatlan eredetiséggel és merész ábrázolási módokkal tette láthatóvá amit kívánt vagy

Kass János rézmetszete, C2 (1978)

elképzelt, anyaga lett légyen akár fa, agyag, fém, műanyag, vagy akár papír, grafit és festék. Minden jellegzetesen „kass-jánosi”, amit alkotott és létrehozott, senkivel és semmivel össze nem téveszthető.

Azoknak, akik a léleknyomorító diktatúra idején sem veszítették el hitüket és a jövőbe vetett reményt, Kass János művészete volt a vigasz, a biztatás és a bizonyosság, hogy az elszürkítő, elmagyartalanító és embertelenítő időkben is lehet őszintének, eredetinek és magyarnak lenni. Ő mindezeket merte vállalni, s szerencsére olyan tehetséggel és művészi erővel,

hogy azt nem lehetett elhallgatni és elhallgattatni. Természetesen mindezt a legérthetőbben és a legnyilvánvalóbban könyv-illusztrációiban és grafikai sorozataiban lehet nyomon követni. Valósággal eseményszámba ment, amint megszülettek és megjelentek ez önmagukban is „beszélő” képsorok Madách: Az ember tragédiája, Juhász Ferenc: Szarvas-ének, Madách: Mózes, Kodály: Psalmus Hungaricus, Bartók: A kékszakállú herceg vára, és még sok-sok más műhöz, amelyek olyan erővel fejezték ki a szóval nehezen kimondhatót, mint pl. Szalay Lajos 1956-ról készült rajzai, bár azoknál sokkal elvontabban, árnyaltabban és áttételesen. Mert pl. Kecskeméti Vég Mihály 55. zsolttára, a Psalmus Hungaricus illusztrálásával „panaszolkodván nagy haragjában” Kass János is kiáltotta:

„Igaz vagy, Uram, ítéletedben,
A vérszopókat ő idejökben
Te meg nem áldod szerencsédökben,
Hosszú életök nem leszen a földön.”

Madách Imre: Mózesének képeivel vallotta, hogy „csak a szellemet nem lehet legyőzni!”

Kass János 2007 decemberében ünnepelte 80. születésnapját. E jeles évforduló méltó megünneplése november 9-én a Koller Galériában kezdődött, ahol a művész eddigi életművének sok korszakából és műfajainak sokszínűségéből rendeztek reprezentatív kiállítást, a galéria minden szintjén. A barátok és a tisztelők igen nagy számú részvétele mellett a szomszédos épületben *Sárközi Mátvás* nyitotta meg. Ezt követően ismét a Koller Galériában adott szíves fogadáson mindenki személyesen köszönthette a tisztelt és szeretett Kass mestert.

Az ünnepségsorozat következő állomásán, december 13-án Székesfehérvárott a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár

Kass János grafikája (2007)

olvasótermében találkozhattak ismét Kass János művészetével a jelenlévők. Itt a székesfehérvári Vörösmarty Társaság Áron Nagy Lajos Művészetbarát Köre rendezésében a művészettörténész *Varga Emőke: Kalitka és korona. Kass János illusztrációi* című könyvét mutatta be a szerző, majd vele és a jelenlévő Kass Jánossal *dr. Arató Antal* nyugdíjas könyvtárigazgató beszélgetett a könyvről és az „életműről” népes közönség részvétele mellett. A L'Harmattan Kiadónál megjelent 220 oldalas

reprezentatív tanulmánykötet rendkívüli felkészültséggel és nagy szakmai tudással elemzi a művészetnek azt az ágát, amely tulajdonképpen két műfaj, az írás és a grafikai képkalkotás konkrét találkozásával létrejövő *illusztráció*. Ezt jelen esetben a Kass életmű kapcsán vizsgálja. A szakmabelieknek, vagy ahogyan mondják, a vajtfüléknek nyilván mélyenszántó elemzések, az átlag olvasóknak talán átrághatatlan kásahegynek tűnnek (leginkább talán a számtalan idegen nyelvű meghatározás, a szakmai zsargon miatt). A borítón lévő fülszöveg azonban világosan eligazít bennünket a könyv lényegét illetően:

